

Czy zemsta jest słodka? Zwykle spodziewamy się, że zemsta ukoi nasz ból, poprawi nam samopoczucie oraz przyniesie nam ulgę. Ale czy tak się faktycznie dzieje? Na to pytanie spróbuję odpowiedzieć w tym projekcie.

Ustalenia dotyczące „słodczy” płynącej z zemsty są sprzeczne. Z jednej strony wyniki badań kwestionariuszowych pokazują, że zemsta *per se* nie wywołuje pozytywnych emocji. Z drugiej strony wyniki badań z użyciem metod fizjologicznych oraz neurobrazowania pokazują, że zemsta jest przyjemnym doświadczeniem. Sugeruję, że oba podejścia mogą być prawdziwe. Kluczem do zrozumienia zagadki dotyczącej „słodkości” zemsty może być przekonanie o jej hedonistycznej funkcji.

W niniejszym projekcie zbadam czy ludzie wierzący w hedonistyczną funkcję zemsty tj. oczekujący, że działania odwetowe poprawią im samopoczucie, są bardziej agresywni w odpowiedzi na prowokacje. Zbadam ponadto, czy doświadczają oni zarówno natychmiastowej, jak i przedłużonej hedonicznej reakcji na odwet. Owa reakcja będzie mierzona na trzy sposoby. Po pierwsze, będę mierzyła zmiany w rytmie zatokowym (*ang. heart rate variability*) od momentu prowokacji do momentu odwetu. Oczekuję obniżenia rytmu zatokowego po zaangażowaniu się w działania odwetowe. Po drugie, będę pytała badanych, by raportowali swój nastrój zaraz po odwiecie oraz po dziesięciominutowej przerwie. Po trzecie, będę prosiła badanych o dokończanie fragmentów wyrazów, które mogą zostać dokończone zgodnie z konceptem nagrody, bądź nie. Prowokacja będzie natomiast manipulowana na dwa sposoby: poprzez karanie badanych hałasem oraz udzielanie negatywnej informacji zwrotnej. W niniejszym projekcie sprawdzę ponadto, czy reinterpretacja poznawcza – zmiana znaczenia sytuacji celem zmiany reakcji na ową sytuację, redukuje agresywne zachowania szczególnie wśród osób oczekujących przyjemności z zemsty. Spodziewam się, że zastosowanie tej techniki przerwie błędne koło przekonań oraz zachowań.

Proponowane badania mogą zatem wypełnić ważną lukę w naszym rozumieniu skutków przekonania, że zemsta jest „słodka”. Niniejszy projekt może poszerzyć naszą wiedzę na temat dynamiki agresji odwetowej oraz interwencji, która może ową dynamikę zmienić. W związku z tym projekt może mieć praktyczne implikacje i przyczynić się do zmniejszenia agresji.